

Naša izobrazba je v naših rokah; od države za sedaj še nimamo ničesar pričakovati. Z izpolnjenostjo strokovno izobrazbo dobi delo v šoli svoj čar; šola nam postane neizbrisna zakladnica novih spoznanj, torišče, kjer naša osebnost lahko najde svoje popolno zadoščenje. Glejmo, da polnoma izpolnimo mesto, ki na njem stojimo; tem potom — **in samo tem potom** — pastane naša pozicija v narodu tista, kakor si jo želimo.

Najpraktičnejše samoizobraževalno sredstvo je knjiga. Tečaj so sicer mnogo komednejši, a so spojeni s stroški in drugimi težavami; knjiga pa ima to veliko prednost, da je lahko dostopna in da omogoča temeljito vglabljanje v problem po našem razpoloženju. Na tečajih in zborovanjih si lahko izmenjajo misli ljudje iz razmeroma ozkega okoliša; knjiga omogoča to izmenjavo med državami in kontinenti. Knjiga gleda na legije, ki jih je že »spreobrnila«.

— Z ozirom na to smatra Pedagoška centrala kot eno glavnih nalog (doslej je bila glavna), da si ustvarja knjižnico z izbranimi strokovnimi deli, ki naj služijo za podlago praktičnemu strokovnemu delu. Danes obsega ta knjižnica okrog 500 del; je torej pravzaprav še skromna, a vendar lahko računamo, da ji ne bo manjkalo. Na znamenitejšega avtorja, ki bi ne bil zastopan. To knjižnico stavlja sedaj na razpolago učiteljskim vseh šol Mariborske oblasti. Pedagoška centrala bo seveda tudi vnaprej skrbno zasledovala svetovno pedagoško gibanje in v tej smeri izpolnjevala svojo knjižnico. Najbolj zaželjene knjige bomo nabavili v več izvodih. Obstoj tkz. okrajnih učiteljskih knjižnic ne zmanjšuje njenega pomena in je te knjižnice ne morejo nadomeščati; prvič je okrajnim učiteljskim društvom skoro nemogoče obširen pregled čez celo področje, drugič pa razmeroma skromna sredstva ne dopuščajo nabave številnejših inozemskih del, ki so v večini tako draga.

Vse knjige v naši knjižnici nimajo seveda iste neposredne vrednosti za učitelja; nekatera lahko služijo le onim, ki imajo že dober pregled in se hočejo poglobljati še posebej v specialna področja; nekatera pa so tudi — zastarela. Da olajšam tovarišem in tovarišicam izbiro, navajam tu dela, ki prihajajo za samoizobrazbo v prvi vrsti v poštev.

Fiziologija:

Schmidt: Das Schulkind nach seiner körperlichen Eigenart und Entwicklung.
Stratz: Der Körper des Kindes und seine Pflege.
Neumann: Kindersport.

Psihologija:

Dr. William in dr. Olara Stern (zakonska dvojica): vsa dela.
Dr. Adler: Praxis und Theorie der Individualpsychologie.
Dr. Franziska Baumgarten: Die Lüge bei Kindern und Jugendlichen.
Dr. E. Spranger: Lebensformen.
Dr. E. Spranger: Psychologie des Jugendalters.
Dr. Hoffmann: Die Reifezeit.
Dr. O. Pfister: Die psychoanalytische Methode.
Rank-Sachs: Die Bedeutung der Psychoanalyse.
G. Sommer: Geistige Veranlagung und Vererbung.
Dr. Claparède: vsa dela (francoski).
Bovet: L'instinct combatif.
Baudouin: La discipline interieure.
Alice Descoedres: Le développement de l'enfant. (Dolje prih.)

Pokret učitelja.

MEMENTO TOVARIŠICAM!

Zopet je izšla nova disciplinarna uredba za učitelstvo. Proti prejšnji je učiteljsko vsled raznih nedostatkov protestiralo, a sedanja ni dosti boljša, za nas učitelje pa deloma še slabša. Kajti glasovno uredbo je bilo sporno, ali imajo učitelje pasivno volilno pravico ali ne, tako, da so jo juristi v nekaterih oblastih tolmačili v prilog učiteljem. Po novi uredbi jim je pa pasivna volilna pravica v disciplinska sodišča definitivno odvzeta.

Evo vam tovarišice, naše enakopravnosti v službi! Sedaj pa še govorimo, da je dovolj, da le svojo službo vestno vršimo, za druga vprašanja se bodo že moški pobrigali, imamo itak iste stanovske pravice kot naši tovariši. Ali tudi v našem stanu je to samo navidezno. Vedno znova imamo priložnost spoznati in občutiti, da smo manjvredni element, da izvršujemo enakovredno delo kot naši tovariši. Slučaji, kakor je pričujoči, nam morajo odpreti oči, nas morajo vzbuditi iz apatije, ki je nevredna izobrazene žene. Nikakor nam ne sme biti vseeno, ali odloča o nas moški ali ženska. Zlasti v nekaterih slučajih disciplinskega postopanja bi bila bolj na mestu učiteljica kot pa učitelj. Vzemimo samo slučaj učiteljice-matere; morda je zakrivila prestopke ravno vsled svoje dvojne dolžnosti. V takem slučaju je bolj na mestu žena, ki bo sigurno sodila z večjim razumevanjem kot pa moški.

Toda vsi protesti bodo za enkrat malo pomagali, kajti to zapostavljanje izhaja čisto logično iz pravne in politične brezpravnosti žene vobče, ki v naši državi dostikrat niti ne more izvrševati iste službe kot moški, četudi ima isto kvalifikacijo.

Spričo tega dejstva je zelo neumesten odpor, ki se javlja pri večini tovarišic z oziroma na vprašanja, ki se tičejo javnega in političnega življenja. Kajti samo potom politične enakopravnosti moremo priti do vseh ostalih pravic.

Učiteljski pravnik.

Uredba o učiteljskih disciplinskih sodiščih

Člen 8. Minister za prosveto imenuje člane učiteljskih disciplinskih sodišč. Sestavo vseh disciplinskih sodišč objavi ministrstvo za prosveto v »Službenih Novinah« in potem jo objavi vsak sodni predsednik tudi na mestu, določenem za sodne objave svojega sodišča. To se zgodi vselej v prvih petnajstih dneh vsakega koledarskega leta in tako razglašeno sodišče velja za to koledarsko leto.

Vsak predsednik imenuje za svoje sodišče zapisnikarja in nižje osebe po členu 7. te uredbe.

Stari člen 8.: Minister za prosveto imenuje člane učiteljskega disciplinskega sodišča; toda vsak veliki župan mu predlaga za svojo oblast prva dva člana za namestnika ter mu predloži listo strokovnih drugih. Sestavo vseh disciplinskih sodišč objavi ministrstvo za prosveto v »Službenih Novinah« in potem jo objavi vsak sodni predsednik tudi na mestu, določenem za sodne objave svojega sodišča. To se zgodi vselej v prvih petnajstih dneh vsakega koledarskega leta in tako razglašeno sodišče velja za to koledarsko leto.

Vsak predsednik imenuje za svoje sodišče zapisnikarja in nižje osebe po členu 7. te uredbe.

Čl. 11. Je podaljšal rok za rešitev pritožbe pri vrhovnem sodišču od 3 na 15 dni.

Čl. 12. Stara uredba je odpadel. Glasil se je: Vsak oškodovanec ima pravico, tožiti učitelja (učiteljico) neposredno pri ministrstvu za prosveto ali pri oblastnem prosvetnem inspektorju, v čigar okolišu službuje oboje.

Člen 13. (prej čl. 11.) Disciplinska kazniva dejanja preiskujejo krajevni prosvetni organi zaradi stvari šolskega značaja, zaradi vseh ostalih pa krajevni politični (polični) organi.

Stari čl. 14. se je glasil: Disciplinska kazniva dejanja preiskujejo krajevni prosvetni organi zaradi stvari šolskega značaja, zaradi vseh ostalih pa krajevni politični (polični) organi.

Člen 14. (prej čl. 15.) Učitelj, ki prekrši v službi ali izven nje službeno dolžnost ali oškoduje ugled svojega stanu, kakor navaja to zakon o uradnih zlasti v členih 89, 90, 103, 105, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.

Člen 15. se je glasil: Učitelj (učiteljica), ki prekrši v službi službeno dolžnost ali oškoduje ugled svojega stanu, kakor navaja to zakon o uradnih zlasti v členih 89, 90, 103, 105, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.

Člen 15. se je glasil: Učitelj (učiteljica), ki prekrši v službi služ